JEGYZŐKÖNYV

Adatbázis rendszerek I.

Féléves feladat

Parfüméria eladási rendszere

Készítette: Martincsák Eszter Anna

Neptunkód: GPKDSC

Dátum: 2024.11.24.

Tartalomjegyzék:

A feladat leírása:	
1. feladat	4
1.1 A parfüméria ER modellje és a köztük lévő kapcsolat típusa	4
1.2 Az ER modell konvertálása relációs modellre	5
1.3 Az adatbázis relációs séma	5
2. feladat Adatbázis létrehozása	<i>6</i>
2.1 Adatbázis és táblák létrehozása:	6
2.2 Táblák feltöltése adatsorokkal:	7
3. feladat	10
3.1 Lekérdezések sql-ben és relációs algebrában	10

A feladat leírása:

A feladat során az adatmodell felépítéséhez öt különböző egyedet választottam, amelyekhez összesen négy kapcsolati típust rendeltem hozzá. A Gyártó, két alapvető normál tulajdonsággal rendelkezik: a márka neve és az email-cím. A gyártóhoz rendelt összetett tulajdonság a cím, amely a "címid"-t, országot, várost, irányítószámot és utcát tartalmazza. Ezen kívül a gyártóhoz tartozik egy többértékű tulajdonság is, amely a kapcsolódó telefonos információkat tartalmazza. Az egyed elsődleges kulcsa a márkanév. A modellben szerepel továbbá a Parfüm nevű egyed, amely a következő normál tulajdonságokat kapta: pkód (a parfüm kódja), ear (egységár), kiadás éve és márka. A márka nevű tulajdonság az idegenkulcs (FK), amely a *Gyártó* táblával kapcsolja össze, míg a *pkód* az elsődleges kulcsként (PK) szolgál a parfüm azonosítására. Ezzel biztosítottam, hogy a parfümök és a gyártók közötti kapcsolatokat lekérdezésekkel egyszerűen nyomon lehessen követni. A rendszerben szereplő harmadik egyed az *Üzlet*, amely a következő normál tulajdonságokkal bír: számlakód, város, név és pkód. A pkód ennek az idegenkulcsa, amely a Parfüm tábla pkód attribútumára hivatkozik. A számlakód az elsődleges kulcsként szolgál. A Vásárló tábla a következő normál tulajdonságai a vkód (vásárlói kód), születési év, név és számlakód. Az vkód lett az elsődleges kulcs, amely egyedileg azonosítja a vásárlókat, míg a számlakód az idegenkulcs, ami az Üzlet táblához kapcsolja. A modellben egy további egyed is szerepel, amely a Vásárlói kártya nevet viseli. Ez négy normál tulajdonsággal rendelkezik: kszám (kártyaszám), vásárló neve, regisztráció éve és vkód. A kszám az elsődleges kulcs, míg a vkód idegenkulcs, amely összekapcsolja a vásárlói kártyát a megfelelő vásárlóval.

Az ER-modell átkonvertálása során az egyes egyedek és azok kapcsolatai átalakításra kerültek egy relációs adatbázis modellbe. Minden egyedhez tartozó mező adattípusa és mérete is meghatározásra került. Az összetett tulajdonságok kezelésére külön táblát készítettem, például a *Cím* nevű táblát, amely öt attribútumból áll (ország, város, irányítószám, utca, címid). A *címid* az elsődleges kulcs, és az összes címre vonatkozó adatot tárolja. A többértékű tulajdonságot, mint a *Telefonszám* táblát, szintén elkészítettem, amely tartalmazza a *gyártó neve*, a *telefon típusát* és a *telefonszámot*. A *telefonszám* itt elsődleges kulcs, mivel minden telefon egyedileg azonosítható. A *Gyártó* egyedhez kapcsolódó telefonos adatok a *Telefonszám* táblában vannak tárolva, biztosítva ezzel a kapcsolatot a gyártók és a telefonos elérhetőségek között. Az adatbázis relációs séma elkészítésénél hasonlóképpen valósítottam a táblákat, de csak a kulcsokat és az azok közti kapcsolatokat jelöltem.

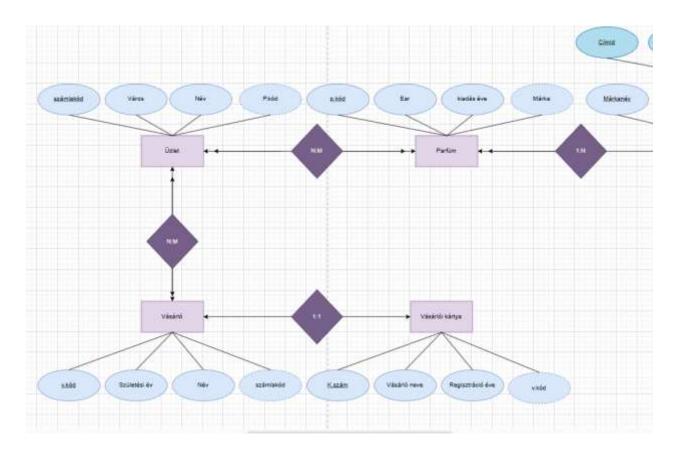
Miután elkészítettem a relációs sémát és a táblák közötti kapcsolatokat, létrehoztam a tényleges adatbázist és annak hét tábláját. Az adatok feltöltése során figyeltem arra, hogy a táblák közötti kapcsolatokat megfelelően betartsam, és a kulcsok egyediségét megőrizzem. Az adatok összefüggésének biztosításával töltöttem fel a táblákat, amelyek lehetővé teszik a későbbi lekérdezések pontos és hatékony működését. Minden tábla 6 adatsorral lett feltöltve.

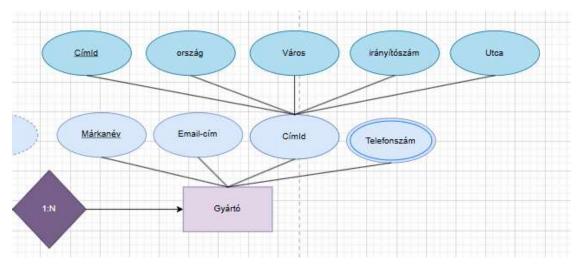
A feladat során 10 különböző SQL lekérdezést készítettem el és teszteltem le az adatbázisban tárolt adatokon. A lekérdezések célja az adatbázis adatainak hatékony és pontos lekérdezése volt, figyelembe véve a táblák közötti kapcsolatok logikáját, valamint a szükséges feltételek és szűrések alkalmazását. Ezt követően mindegyiket relációs algebrává alakítottam át.

1. feladat

1.1 A parfüméria ER modellje és a köztük lévő kapcsolat típusa

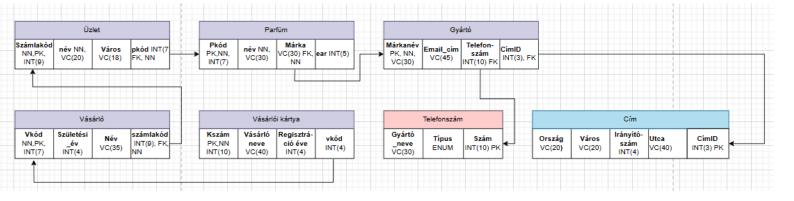
A gyártó és parfüm között 1:N-es kapcsolat van, mivel egy gyártó több parfümöt készít, de egy parfümhöz egy gyártó tartozik csak. A parfüm és üzlet közötti kapcsolatot N:M-esként ábrázoltam, mert egy parfümöt értékesíthetnek több üzletben és egy üzlet több parfümöt is értékesít. Az üzlet és vásárló közti kapcsolatot szintén N:M-es kapcsolat. Egy üzletnek több vásárlója van és egy vásárló több üzletben is vásárolhat. A vásárló és kártyája között 1:1-es kapcsolat áll fenn, mivel egy kártyának egy tulajdonosa és egy tulajdonosnak üzletenként csak egy kártyája van.

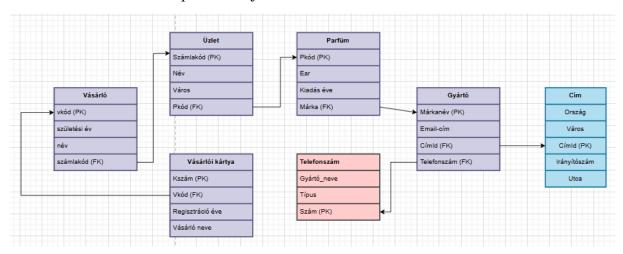
1.2 Az ER modell konvertálása relációs modellre

Elkészítettem a relációs modellt, feltöltöttem az egyedekkel és tulajdonságokkal. Az összetett tulajdonságot kék, a többértékűt pedig rózsaszínnel jelöltem, míg az egyedeket lilával. A tulajdonságokhoz megadtam az adattípust és méretet, valamint megjelöltem az idegen és elsődleges kulcsokat, azok kapcsolatát.

1.3 Az adatbázis relációs séma

Az eddigiek mintájára elkészítem a sémát is. A Vásárló és az Üzlet táblák között a számlakód azonosító biztosít kapcsolatot. A Parfüm tábla és a Gyártó tábla között a márka mező teremt összeköttetést. A Vásárlói_kártya tábla a Vásárló tábla vkód mezőjéhez kapcsolódik. A Gyártó tábla a Cím tábla címId mezőjével és a Telefonszám tábla Szám mezőjével kapcsolódik. Az Üzlet tábla a Parfüm tábla pkód mezőjére hivatkozik.

2. feladat Adatbázis létrehozása

2.1 Adatbázis és táblák létrehozása:

Létrehoztam a modell alapján a táblákat és azok mezőit, ezután összekapcsoltam őket. A gyártó tábla egyik idegenkulcsa a címid, ami összekapcsolja a cím tábla elsődleges kulcsával (*szintén címid*), a másik idegenkulcsa a telefonszám, ami a telefonszám tábla nevű elsődleges kulcsával (*szám*) van összekapcsolva. A parfüm nevű tábla idegen kulcsa a márka, ami a gyártó tábla márkanév nevű elsődleges kulcsával kapcsolja össze. Az üzlet pkód nevű mezője kapcsolja össze a parfüm tábla pkód elsődleges kulcsával. A vásárló számlakód mezője kapcsolja össze a parfüm táblával, annak számlakód nevű elsődleges kulcsa segítségével. A vásárlói_kártya vkód idegen kulcsa kapcsolódik össze a vásárló vkód (*elsődleges kulcs*) nevű mezőjével.

CREATE DATABASE GPKDSC;

CREATE TABLE Parfüm(pkód INT(7) NOT NULL PRIMARY KEY, név VARCHAR(20) NOT NULL, márka VARCHAR(30), ear INT(5) NOT NULL);

CREATE TABLE Vásárló(vkód INT(7) NOT NULL PRIMARY KEY, születési_év INT(4), név VARCHAR(40) NOT NULL, számlakód INT(9) NOT NULL);

CREATE TABLE Üzlet(számlakód INT(9) NOT NULL PRIMARY KEY, név VARCHAR(20) NOT NULL, város VARCHAR(30), pkód INT(4) NOT NULL);

CREATE TABLE Vásárlói_kártya(kszám INT(10) NOT NULL PRIMARY KEY, Vásárló neve VARCHAR(40), regisztráció éve INT(4), vkód INT(9) NOT NULL);

CREATE TABLE Gyártó(Márka_név VARCHAR(30) NOT NULL PRIMARY KEY, email cím VARCHAR(45), címId INT(3), telefonszámID INT(3));

CREATE TABLE Cím(Ország VARCHAR(20), Város VARCHAR(20), Irányítószám INT(4), Utca VARCHAR(40), CímId INT(3) NOT NULL PRIMARY KEY);

CREATE TABLE Telefonszám(Gyártó_neve VARCHAR(30),Típus ENUM('Helyi', 'Ügyfélszolgálati'), Szám INT(10) NOT NULL PRIMARY KEY);

ALTER TABLE Vásárló ADD CONSTRAINT fk_szamlakod FOREIGN KEY (számlakód) REFERENCES Üzlet(számlakód);

ALTER TABLE Parfüm ADD CONSTRAINT fk_marka FOREIGN KEY (márka) REFERENCES Gyártó(Márka név);

ALTER TABLE Vásárlói_kártya ADD CONSTRAINT fk_vkód FOREIGN KEY (vkód) REFERENCES Vásárló(vkód);

ALTER TABLE Gyártó ADD CONSTRAINT fk_telefon_szam FOREIGN KEY (telefonszám) REFERENCES Telefonszám(Szám);

ALTER TABLE Gyártó ADD CONSTRAINT fk_gyartó_cím FOREIGN KEY (cím_id) REFERENCES Cím(cím_id);

ALTER TABLE Üzlet ADD CONSTRAINT fk_pkod FOREIGN KEY (pkód) REFERENCES Parfüm(pkód);

2.2 Táblák feltöltése adatsorokkal:

Feltöltöttem minden táblát 6 adatsorral, amelyek egymással összefüggnek és megfelelnek az előre definiált mezők típusainak és kapcsolati szabályainak, ezek mind fikcionális adatok. Az adatok felvitele során azokkal a táblákkal kezdtem, amelyek más táblákhoz nincsenek kötve, *például Cím és Telefonszám*. Ezekre a táblákra más táblák idegen kulcsként hivatkoznak, ezért először ezeket kellett feltölteni.

INSERT INTO Cím (Ország, Város, Irányítószám, Utca, CímId) VALUES ('Magyarország', 'Budapest', 1011, 'Fő utca 1.', 1), ('Magyarország', 'Pécs', 7621, 'Kossuth Lajos utca 2.', 2), ('Magyarország', 'Debrecen', 4024, 'Piac utca 3.', 3), ('Magyarország', 'Szeged', 6720, 'Tisza Lajos körút 4.', 4), ('Magyarország', 'Veszprém', 8200, 'Váci utca 6.', 5), ('Magyarország', 'Miskolc', 3525, 'Kossuth utca 7.', 6);

Ország	Város	Irányítószám	Utca	CímID
Magyarország	Budapest	1011	Fő utca 1.	1
Magyarország	Pécs	7621	Kossuth Lajos utca 2.	2
Magyarország	Debrecen	4024	Piac utca 3.	3
Magyarország	Szeged	6720	Tisza Lajos körút 4.	4
Magyarország	Veszprém	8200	Váci utca 6.	5
Magyarország	Miskolc	3525	Kossuth utca 7.	6

INSERT INTO Telefonszám (Gyártó_neve, Típus, Szám) VALUES ('Luxe', 'Helyi', 12345678), ('Flora', 'Ügyfélszolgálati', 234567890), ('Cosmo', 'Helyi', 345678901), ('Aroma', 'Helyi', 45678901), ('Scentify', 'Ügyfélszolgálati', 567890123), ('Perfume World', 'Helyi', 67890123);

Típus	Szám	gyártó_neve
Helyi	12345678	Luxe
Helyi	45678901	Aroma
Helyi	67890123	Perfume World
Ügyfélszolgálati	234567890	Flora
Helyi	345678901	Cosmo
Ügyfélszolgálati	567890123	Scentify

INSERT INTO Gyártó (Márka_név, email_cím, címId, telefonszám) VALUES ('Luxe', 'luxe@parfum.hu', 1, 12345678),

('Flora', 'flora@parfum.hu', 2, 234567890),

('Cosmo', 'cosmo@parfum.hu', 3, 345678901),

('Aroma', 'aroma@parfum.hu', 4, 45678901),

('Scentify', 'scentify@parfum.hu', 5, 567890123),

('Perfume World', 'perfume@parfum.hu', 6, 67890123);

INSERT INTO Parfüm (pkód, név, márka, ear) VALUES

(1000001, 'Luxe Essence', 'Luxe', 15500),

(1000002, 'Flora Bloom', 'Flora', 21500),

(1000003, 'Cosmo Splash', 'Cosmo', 26500),

(1000004, 'Aroma Fresh', 'Aroma', 30500),

(1000005, 'Scentify Glow', 'Scentify', 37500),

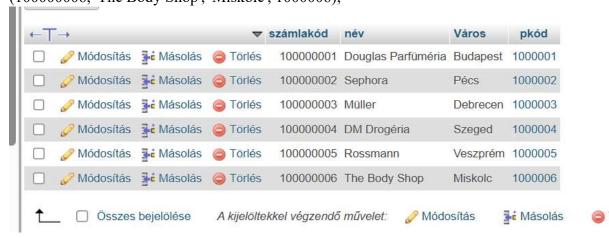
(1000006, 'Perfume World', 'Perfume World', 45500);

INSERT INTO Üzlet (számlakód, név, város, pkód) VALUES (100000001, 'Douglas Parfüméria', 'Budapest', 1000001), (100000002, 'Sephora', 'Pécs', 1000002), (100000003, 'Müller', 'Debrecen', 1000003),

(100000004, 'DM Drogéria', 'Szeged', 1000004),

(100000005, 'Rossmann', 'Veszprém', 1000005), (100000006, 'The Body Shop', 'Miskolc', 1000006);

INSERT INTO Vásárló (vkód, születési év, név, számlakód) VALUES

(1000001, 1985, 'Kovács Anna', 100000001),

(1000002, 1990, 'Nagy Péter', 100000002),

(1000003, 1982, 'Szabó Zsófia', 100000003),

(1000004, 1975, 'Horváth János', 100000004),

(1000005, 1995, 'Tóth Laura', 100000005),

(1000006, 1988, 'Varga Gábor', 100000006);

INSERT INTO Vásárlói_kártya (kszám, Vásárló_neve, regisztráció_éve, vkód) VALUES (1000000001, 'Kovács Anna', 2022, 1000001),

(1000000002, 'Nagy Péter', 2023, 1000002),

(1000000003, 'Szabó Zsófia', 2021, 1000003),

(1000000004, 'Horváth János', 2022, 1000004),

(1000000005, 'Tóth Laura', 2023, 1000005),

(1000000006, 'Varga Gábor', 2020, 1000006);

3. feladat

3.1 Lekérdezések sql-ben és relációs algebrában

1. Kik azok a vásárlók, akik a legutóbbi 3 évben regisztrálták vásárlói kártyájukat?

SELECT vk.Vásárló_neve, vk.regisztráció_éve FROM Vásárlói_kártya vk WHERE vk.regisztráció_éve >= YEAR(CURDATE()) - 3;

π Vásárló_neve, regisztráció_éve (σ regisztráció_éve ≥ YEAR(CURDATE()) - 3 (Vásárlói kártya))

1. Melyik a legolcsóbb parfüm és melyik üzletben elérhető?

SELECT p.név AS parfüm_név, p.ear AS egységár, u.név AS üzlet_név, u.város FROM Parfüm p JOIN Üzlet u ON p.pkód = u.pkód WHERE p.ear = (SELECT MIN(ear) FROM Parfüm);

π parfüm_név, egységár, üzlet_név, Város (σ ear = (π MIN(ear) (Parfüm)) (Parfüm $\bowtie$ Parfüm.pkód = Üzlet.pkód (Üzlet)))

2. Mely parfümöket értékesítik Budapesten?

SELECT p.név AS parfüm_név, u.név AS üzlet_név, u.Város FROM Parfüm p JOIN Üzlet u ON p.pkód = u.pkód WHERE u.város = 'Budapest';

π Márka_név, Szám, Típus (σ Típus='Ügyfélszolgálati' (Gyártó ⋈ Gyártó.telefonszám = Telefonszám.Szám (Telefonszám)))

3. Mely gyártóknak van feltűntetve ügyfélszolgálati típusú telefonszáma?

SELECT g.Márka_név, t.Szám, t.Típus FROM Gyártó g JOIN Telefonszám t ON g.telefonszám = t.Szám WHERE t.Típus = 'Ügyfélszolgálati';

π város, COUNT(számlakód) (γ város; COUNT(számlakód) (Üzlet))

4. Városonként hány parfümökkel foglalkozó üzlet található?

SELECT u.város, COUNT(u.számlakód) AS üzletek_száma FROM Üzlet u GROUP BY u.város;

π város, COUNT(számlakód) (γ város; COUNT(számlakód) (Üzlet))

5. Milyen telefonszámon lehet elérni a gyártókat?

SELECT g.Márka_név, t.Típus, t.Szám FROM Gyártó g JOIN Telefonszám t ON g.telefonszám = t.Szám;

π Márka név, Típus, Szám (Gyártó ⋈ Gyártó.telefonszám = Telefonszám.Szám Telefonszám)

Típus	Szám
Helyi	12345678
Helyi	45678901
Helyi	67890123
Ügyfélszolgálati	234567890
Helyi	345678901
Ügyfélszolgálati	567890123
	Helyi Helyi Helyi Ügyfélszolgálati Helyi

6. Kik vásároltak a Sephora üzletben parfümöt?

SELECT v.név, v.születési_év FROM Vásárló v JOIN Üzlet u ON v.számlakód = u.számlakód WHERE u.név = 'Sephora';

π név, születési_év (σ név = 'Sephora' (Vásárló ⋈ Vásárló.számlakód = Üzlet.számlakód Üzlet))

7. Melyik a legdrágább parfüm és mennyibe kerül?

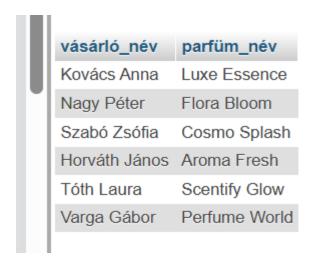
SELECT név, ear FROM Parfüm ORDER BY ear DESC LIMIT 1; π név, ear (σ ear = MAX(Parfüm.ear) (Parfüm))

8. Melyik parfümöket vették meg a vásárlók?

SELECT v.név AS vásárló_név, p.név AS parfüm_név FROM Vásárló v JOIN Üzlet u ON v.számlakód = u.számlakód JOIN Parfüm p ON u.pkód = p.pkód;

π Vásárló.név AS vásárló_név, Parfüm.név AS parfüm_név ((Vásárló ⋈ Vásárló.számlakód = Üzlet.számlakód Üzlet) ⋈ Üzlet.pkód = Parfüm.pkód Parfüm)

9. Mely vásárlók regisztrálták 2022-ben a kártyáikat?

SELECT v.vkód, v.név, v.születési_év, vk.kszám, vk.regisztráció_éve FROM Vásárló v JOIN Vásárlói kártya vk ON v.vkód = vk.vkód WHERE vk.regisztráció éve = 2022;

π Vásárló.vkód, Vásárló.név, Vásárló.születési_év, Vásárlói_kártya.kszám, Vásárlói_kártya.regisztráció_éve (σ Vásárlói_kártya.regisztráció_éve = 2022 (Vásárló ⋈ Vásárló.vkód = Vásárlói kártya.vkód Vásárlói kártya))

vkód	név	születési_év	kszám	regisztráció_éve
1000001	Kovács Anna	1985	1000000001	2022
1000004	Horváth János	1975	1000000004	2022